

UPA 2014/132.1

26. marts 2014

Naaja H. Nathanielsen

Uunga siunnersuut: Aatsitassat pillugit ingerlatallu tamatumunnga pingaarutillit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 7, 7. december 2009-meersup allanngortinnissaa pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. xx, xx. xxxx-imeersoq (aatsitassanut inatsit)

(Inuussutissarsiornermut Aatsitassaqarnermullu Naalakkersuisoq)

Tusarniuteqartitsisarnerit allaatigineqarluarnerusariaqarnerat pillugu Naalakkersuisut Inuit Ataqatigiit tungaannit isumaqatigaagut, taamaattoq isumaqarpugut inatsisissatut siunnersuut akuerineqartinnagu annertuunik allannguuteqartoqartariaqartoq. Tamanna pillugu siunnersuut xxx-mut ataatsimiititaliamut suliarisassanngortillugu innersuutigaarput.

Siullermik isumalioqqutigineqartariaqarpoq tusarniaanerit innuttaasunillu peqataatitsinerit pillugit immikkuullarissumik inatsiseqartoqartariaqannginnersoq. Tamatuma aatsitassarsiornermut suliassaqarfimmum tunngatillugu eqqartorneqarnissaa naammanngilaq, suliniutinut angisuunut allanut inuiaqatigiinnik avatangiisinillu sunniisussanut aammattaaq tunngatinneqartariaqarpoq. Ataatsimiititaliaq qinnuigissavarput tamanna isumalioqqutigeqqullugu.

Innuttaasunik peqataatitsisarnerit tusarniuteqartitsisarnerillu ullumikkornit aallartiaartinneqartarnissaat pillugu Naalakkersuisut Inuit Ataqatigiit tungaannit isumaqatigaagut. Ilassilluarparput tamanna.

Siusinnerusukku Kommissionen for Videnskabelige Undersøgelser i Grønland (KVUG) tusarniuteqartitsisarnerni ilanngutitinneqartarnikuuvoq. KVUG maanna atorunnaarsimalerpoq aalajangersagarlu tassunga tunngasoq inatsimmit peerneqartariaqarluni. Tassunga atatillugu Inuit Ataqatigiit tungaannit siunnersuutigeqqissavarput tassunga taarsiullugu aatsitassarsiornermi suliniutit ataasiakkaat pillugit Naalakkersuisunut siunnersuisartussanik arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsunik siunnersuisoqatigiinnik pilersitsisoqassasoq. Uagut paasinninnerput malillugu taama ittumik peqalernissaq erseqqissumik pisariaqartinneqarpoq.

Tusarniaanermut piffissaliunneqartoq sapaatit akunnerinik arfineq pingasunik sivilissu-seqassasoq Naalakkersuisut kissaatigaat. Danmarkimi aamma taamatut periuseqartoqarnera arlalitsigut innersuutigineqarpoq. Inuit Ataqtigiit isumaqarpugut taamatut sannilliusseqqatit tulluanngitsoq. Assersuutigalugu Danmarkimi pisortat ingerlatsineranni oqaatsit ataatsit taamaallaat atorneqartarput nutserineq piffissaajaatigineqartariaqartarani. Taamaammat tusarniaanermut piffissaliunneqartup sapaatit akunnerinut qulinut imaluunniit aqqaneq marlunnut sivitsortinneqarnissaa Inuit Ataqtigiinnit isumaliqqutigillaquarput. Tusarniaassutigineqartut ullormiit kalaallisut saqqummersinneqarfiat nalerorlugu tusarniaanermut piffissaliunneqartup aatsaat aallartinneqartutut naatsorsuunneqartalernissaa inatsimmi erseqqissarneqassasoq aamma kissaatigaarput. Taamatut piumasaqarnermut pissutaavoq misilittakkat takutimmasuk danskisut saqqummersitat taavalu kalaallisut saqqummersitat tamatigoqqissaaq ataatsikkut piareertinneqarneq ajormata – tusarniaanermut piffissaliunneqartup sivitsorneqarneranik nassataqarneq ajortumik. Isumaqarpugut tamanna ajortoq.

Alla taasarialik pingaaruteqartoq inatsimmi qaqqinneqanngitsoq tassaavoq tusarniaanermut akissuteqaatit sumorpiat atorneqartarnerannut tunngasoq. Massa atorfissaqartivinnikkaluarlugu tusarniuteqartitsisoqarluarsinnaasarpog. Assersuutigalugu taama pisoqarpoq aatsitassarsiornermut periusissiamut tunngatillugu, taamanikkut tusarniaanermut piffissaliunneqartoq februarip ulluisa arfineq aappaannut killeqarpoq aqaguanilu februarip ulluisa arfineq pingajuanni inaarutaasumik ilusia nassiunneqarluni. Tusarniaanermut akissuteqaatit eqqarsaatiginissaannut taamatut piffissaqangaartoqarsinnaasanngilaq. Inuit Ataqtigiinni neriuppugut ataatsimiititaliap tamanna eqqarsaatigiumaaraa isumaliutissiisummilu sammillugu.

Ullutsinni tusarniaasarnerit innuttaasunillu peqataatitsisarnerit ileqquusut malittorujussuul-lugit ingerlasarput. Inuit Ataqtigiinni isumaqarpugut innuttaasunik peqataatitsiner-
mut periutsit arlaqarnerusut ineriartortittariaqarivut aammalu ilisimasaqarfiginerusariaqaripput inuit qanoq iliornikkut eqqartueqataallualersissinnaanerigut. Ullumikkut inuit tusaaneqarnerusartut tassaagajunnerusarput inuit unnukkat ataatsimiigiarnissamut piffissaqarlutillu periarfissaqartartut aammalu inuit amerlasuut saavanni nikuinnissamut oqaaseqarnissamullu ittoorneq ajortut. Inuit Ataqtigiit isumaqarpugut innuttaasut akornanni inoqartoq peqataanissamut akornguteqartunik. Assersuutitut taasinnaavagut utoqqaat pitsorilluarunnaarnikut imaluunniit angajoqqaat meeraatillit taamatut ataatsimiititsisarnerit nalaanni allarpassuarnik ulapputeqartartut. Isumaqarpugut peqataatitsiner-
mut periutsit nutaat nassaarineqarnerisigut innuttaasut amerlanerusut eqqartueqataalersissinnaanngussagigut.

Aningaasaateqarfiliassatut siunnersuutigineqartoq Inuit Ataqtigiinni paasisaqarneruffigerusupparput. Aningaasanut inatsit pillugu isumaqatiginninniarnernut atatillugu qaamarsaanermut aningaasaateqarfiliortoqarpoq naalakkersuisutigoortuunngitsumik sulinia-

qatigiiffiit tusagassiuutillu qinnuteqartarfigisinnaasaannik. Paaserusupparput aningaasaa-
teqarfik sorleq pineqarnersoq, taanna pilersinneqartoq imaluunniit alla pineqarnersoq?
Inuit Ataqtigiit tungaannit kaammattuutigissavarput taamaallaat ataatsimik aningaasaa-
teqarfeqassasoq qaammarsaanermut paasisassarsionermullu atugassanik tapiissutinik
agguaasinnaasartumik.

Tusarniaaffiit arlaqartut taavaat tusarniaassutigineqartut suulluunniit soqutiginaatillit tu-
sarniaanermut piffissaliunneqartup iluani saqqummersinneqartariaqaraluartut. Naalakker-
suisut isumaqarput taamaasiussagaanni tamanna paatsiveerussaataaginnassasoq isuma-
qarlutillu paasisutissat pingaarutillit sorparpassuit akornanni tamakku arajutsiinnarneqa-
ratarsinnaalissasut. Naalackersuisut taama isummernerat Inuit Ataqtigiit paasisinnaan-
ngilarput. Atuartussanut ilitsersuusiornikkut tamanna Naalackersuisut aaqqeriaannaaga-
luarpaat tusarniaassutigineqartullu akornanni atuagassat sorliit isumartik malillugu pi-
ngaartinneqarnerusariaqarnerisut erseqqissaavigalugit. Isumarpulli malillugu Naalakker-
suisut aalajangigassarinnigilaat tusarniaassutigineqartut sorliit innuttaasut atuarsinnaas-
saneraat. Suulluunniit ammasumik takuneqarsinnaasariaqarput, aamma innuttaasut,
inuussutissarsiortut kattuffiillu paasisutissanik qanoq ittunik pisariaqartitsinerminnik
namminneerlutik naliliisinnaanerit Naalackersuisut tatigisariaqarpaat. Tupinnarpoq inat-
simmi innuttaasunik peqataatitsinermut tunngasumi tusarniaassutigineqartut aalajanger-
simasut saqqummiunneqartannnginnissaat Naalackersuisut tunngavilersorniarsarimmas-
suk.

Kiisalu tamanut ammasumik tusarniaalluni ataatsimiititsisarnerit torersumik ingerlanne-
qartarsinnaassanngippata tusarniaanermut piffissaliunneqartup sivitsortinneqartariaqar-
neranik tusarniaaffiit taakkartuinerat Inuit Ataqtigiit tungaannit isumaqataaffigivarput.
Naalackersuisut kissaateqarput tamanna piumasarineqartassanngitsoq. Uagulli isuma-
qarpugut tamanna piumasarineqartassasoq.

Oqaatigineqartutut aappassaaneerineqartinnagu ataatsimiititaliamut suliarisassanngortil-
lugu siunnersuut innersuutigaarput.